

Pourquoi conserver l'opinion des vaincus ? – Talmud et Humanisme au MJLF

Si la vérité est claire, pourquoi conserver l'opinion de ceux qui ont tort ? Toute la torah orale est fondée sur le fait de citer les opinions minoritaires, et elle s'interroge elle-même sur la signification de ce choix.

Michna edouyot chap 1

Michna 4

Pourquoi rappelle-t-on les paroles de Chamai et de Hillel pour rien pour enseigner aux générations qui viennent que l'individu ne doit pas se tenir sur ses paroles du fait que les pères du monde ne se sont pas tenus sur leurs paroles

Michna 5

Et pourquoi rappelle-t-on les paroles d'un individu parmi les paroles de la multitude parce que la halaha n'est rien que les paroles de la multitude que si un tribunal préfère les paroles de l'individu et il se fondera sur elles du fait que rien un tribunal ne peut annuler les paroles d'un autre tribunal jusqu'à ce qu'il soit plus grand en sagesse et en nombre

Il était plus grand que lui en sagesse mais pas en nombre en nombre et pas en sagesse il ne peut pas annuler ses paroles jusqu'à ce qu'il soit plus grand en sagesse et en nombre

Raavad :

Que si un tribunal voit les paroles d'un individu il s'appuie sur elles car ainsi il interprète que si un tribunal postérieur voit voit que la halaha est comme les paroles de l'individu il s'appuie sur elles pour fixer la halacha comme lui comme on a trouvé chez les Amoraim derniers qu'ils fixent la halacha comme l'individu des premiers dans plusieurs endroits et même si la majorité est en mazloket avec eux et si ils n'avaient pas trouvé les paroles de l'individu premier les derniers n'auraient pas pu repousser les paroles des premiers de leur jugement à eux car un tribunal ne peut pas annuler les paroles d'un autre tribunal jusqu'à ce qu'il soit plus grand que lui par la sagesse et par le nombre

משנה ד

ולמה מזכירין את דברי שמאי והלל לבטלה,
ללמד לדורות הבאים שלא יהא אדם עומד על
דבריו, שהרי אבות העולם לא עמדו על
דבריהם .

משנה ה

ולמה מזכירין דברי היחיד בין המרבין הויאל
ואין הלכה אלא כדברי המרבין, שאם יראה
בית דין את דברי היחיד ויסמוך עליו, שאין
בית דין יוכל לבטל דברי בית דין חברו עד
שהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין.

היה גדול ממנו בחכמה אבל לא במנין, במנין
אבל לא בחכמה, אין יכול לבטל דבריו, עד
שהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין.

רaban: שאם יראה בית דין את דברי
היחיד יסמוך עליו, שכן הוא מפרש:
שאם יהיה נראה בבית דין אחרון
שהלכה כדברי היחיד, יסמוך עליו,
כלומר יקבע הלכה
כמו שמצוינו באמוראים
האחרונים שהם קובעים הלכה
כיחידים הראשונים בכמה מקומות,
ואף על פי שהמרובים חולקים
עליהם. ואילולא מצאו דברי היחיד
הראשון לא היו אחרים יכולים
לדוחות דברי הראשונים מדעת עצם, (5)
לפי שאין בית דין יכול לבטל דברי
בית דין חברו עד שהיה גדול ממנו
בחכמה ובמנין.